

JAARREKENING 2022

Stichting Kunst en Cultuur Zoetermeer (CKC)

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
ACCOUNTANTSRAPPORT	
1	Algemeen 3
2	Resultaat 4
3	Financiële positie 5
FINANCIEEL VERSLAG	
1	BESTUURSVERSLAG OVER 2022 9
JAARREKENING	
1	Balans per 31 december 2022 11
2	Staat van baten en lasten over 2022 12
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 13
4	Toelichting op de balans per 31 december 2022 17
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022 25
6	Overige toelichtingen 30
OVERIGE GEGEVENS	
1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 33

ACCOUNTANTSRAPPORT

1 ALGEMEEN

1.1 Bedrijfsgegevens

De stichting heeft ten doel het bevorderen van kunstparticipatie, actief en passief, van de bevolking van de gemeente Zoetermeer en directe omgeving. Zij tracht haar doel te bereiken door:

- a. het verzorgen van onderwijs in muziek, dans, beeldende kunst, theater en mengvormen daartussen;
 - b. het organiseren van kunstzinnige of culturele uitvoeringen en presentaties;
 - c. het opzetten en uitvoeren van projecten van muzikale, dansante, beeldende, theatrale en/of multidisciplinaire aard;
 - d. het bevorderen van bezoek aan theater, musea, concerten en dergelijken;
 - e. het instandhouden van goede huisvesting van instellingen die cultuur-educatie nastreven in een gezamenlijke accommodatie en het beheer en de exploitatie van deze huisvesting;
 - f. het bevorderen van samenwerking tussen personen, groepen en instellingen op het gebied van cultuur en cultuureducatie;
 - g. het realiseren van een organisatie waarmee optimale voorwaarden worden geschapen voor verrijking, verbreiding en verdieping van cultuur en cultuureducatie;
 - h. het verlenen van diensten op cultureel gebied;
- het vorenstaande al of niet in samenwerking met anderen en met inbegrip van alle handelingen die daarmee direct of indirect verband houden, alles in de meest ruime zin des woords.

1.2 Bestuur

Per balansdatum wordt het bestuur gevoerd door:

mevrouw M.M. Gersie (voorzitter)
de heer D.D. Jagram (penningmeester)
de heer M.E. Oskam (secretaris)
mevrouw M.L. Boersma
mevrouw I.M. Braat-vervaet

Vanaf 1 juli 2022 is R.J. Brouwers aangesteld als directeur. Van 1 januari tot 1 juli is J.C. Eygenraam benoemd als waarnemend directeur.

1.3 Bestemming van het resultaat 2022

Het resultaat over 2022 bedraagt - € 294.741. De resultaatbestemming is als volgt verwerkt, conform het bestuursbesluit;

- 96.935 Onttrekking Fonds Financiering Activa
- 3.246 Onttrekking Fonds Verbouwing
- + 33.896 Dotatie Fonds Cultuureducatie met kwaliteit
- 117.428 Onttrekking Reserve Innovatie (resultaat)
- 111.028 Onttrekking Algemene reserve (resultaat)

- De te verwachten subsidie - hulp energiekosten voor stichtingen en verenigingen bedraagt € 200.000

3 RESULTAAT

3.1 Vergelijkend overzicht

Het resultaat over 2022 bedraagt negatief €294.741 tegenover negatief € 42.434 over 2021. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021	Verschil 2022
	€	€	€	€
Baten				
Subsidies	2.916.591	3.099.556	2.914.485	2.106
Les- en cursus gelden Vrijetijd activiteiten	517.637	441.062	362.580	155.057
Opbrengsten Cultuur Techniek op School	86.297	102.300	89.615	-3.318
Opbrengsten Cultuurparticipatie	60.087	77.000	80.960	-20.873
Opbrengsten verhuur	104.707	81.800	46.032	58.675
Opbrengsten horeca	90.218	80.000	22.792	67.426
Totaal baten	3.775.537	3.881.718	3.516.464	259.073
Lasten				
Personeel	2.281.514	2.223.345	2.135.389	146.125
Afschrijvingen immateriële vaste activa	154.319	57.667	38.352	115.967
Afschrijvingen materiële vaste activa			95.543	-95.543
Activiteiten	322.828	255.071	200.285	122.543
Huisvestingslasten	1.098.027	1.044.582	919.086	178.941
Kantoorlasten	60.784	61.906	59.480	1.304
Verkooplasten	46.711	114.800	43.607	3.104
Algemene lasten	98.604	116.122	58.840	39.764
Totaal lasten	4.062.788	3.873.493	3.550.582	512.206
Resultaat	-287.251	8.225	-34.118	-253.133
Financiële baten en lasten	-7.490	0	-8.316	0
Saldo	-294.741	8.225	-42.434	-253.133

De opgenomen begroting betreft de bestuursbegroting 2022.

4 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
Beschikbaar op lange termijn:				
Kapitaal	590.962		885.704	
Voorzieningen	<u>239.046</u>		<u>334.415</u>	
		830.008		1.220.119
Waarvan vastgelegd op lange termijn:				
Immateriële vaste activa	32.179		72.410	
Materiële vaste activa	336.316		418.399	
Financiële activa	<u>4.161</u>		<u>4.161</u>	
		372.656		494.970
Werkkapitaal		<u><u>457.352</u></u>		<u><u>725.149</u></u>
Dit bedrag is als volgt aangewend:				
Vorderingen	114.934		334.848	
Liquide middelen	<u>1.137.985</u>		<u>1.053.532</u>	
		1.252.919		1.388.380
Af: Kortlopende schulden		<u>795.568</u>		<u>663.231</u>
Werkkapitaal		<u><u>457.352</u></u>		<u><u>725.149</u></u>

FINANCIEEL VERSLAG

- **Bestuursverslag**
- **Jaarrekening**

CKC & Partners te Zoetermeer

BESTUURSVERSLAG OVER 2022

Het verslag ligt ter inzage op het kantoor van de stichting.

JAARREKENING

Balans per 31 december 2022

Staat van baten en lasten over 2022

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022

Overige toelichtingen

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022
 (na voorstel resultaatbestemming)

		31 december 2022		31 december 2021	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	(1)				
Website			32.179		72.410
Materiële vaste activa	(2)				
Verbouwing		56.230		59.476	
Automatisering		21.459		22.406	
Inventaris		240.597		315.688	
Muziekinstrumenten		18.030		20.461	
Verhuur instrumenten		0		368	
			<u>336.316</u>	<u>336.316</u>	418.399
Financiële vaste activa	(3)				
Overige vorderingen			4.161		4.161
Vlottende activa					
Vorderingen	(4)				
Debiteuren		77.815		50.008	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		0		15.243	
Overlopende activa		37.120		269.597	
			<u>114.934</u>	<u>284.848</u>	334.848
Liquide middelen	(5)		1.137.985		1.053.532
			<u>1.625.575</u>	<u>1.625.575</u>	<u>1.883.350</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
		€	€	€
Baten				
Subsidies	(9)	2.916.591	3.099.556	2.914.485
Les- en cursus gelden Vrijetijd activiteiten	(10)	517.637	441.062	362.580
Opbrengsten Cultuur Techniek op School	(11)	86.297	102.300	89.615
Opbrengsten Cultuurparticipatie	(12)	60.087	77.000	80.960
Opbrengsten Verhuur	(13)	104.707	81.800	46.032
Opbrengsten Horeca	(14)	90.218	80.000	22.792
Totale baten		3.775.537	3.881.718	3.516.464
Lasten				
Personeel	(15)	2.281.514	2.223.345	2.135.389
Afschrijvingen	(16)	154.319	57.667	133.895
Activiteiten	(17)	322.828	255.071	200.285
Huisvestingslasten	(18)	1.098.027	1.044.582	919.086
Kantoorlasten	(19)	60.784	61.906	59.480
Verkooplasten	(20)	46.711	114.800	43.607
Algemene lasten	(21)	98.604	116.122	58.840
Totale lasten		4.062.788	3.873.493	3.550.582
Saldo voor financiële baten en lasten		-287.251	8.225	-34.118
Rentelasten		-7.490	0	-8.316
Saldo		-294.741	8.225	-42.434
Resultaatbestemming				
Bestemmingsreserves:				
Onttrekking Reserve Innovatie		-117.428		-13.183
Onttrekking Algemene reserve		-111.028		0
Dotatie Reserve Automatisering				50.000
Bestemmingsfondsen:				
Onttrekking Fonds Financiering Activa		-96.935		-82.453
Onttrekking Fonds Verbouwing		-3.246		-3.245
Dotatie Fonds Cultuureducatie met kwaliteit		33.896		6.447
		-294.741	0	-42.434

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepaling van Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven", de Algemene Subsidieverordening Zoetermeer 2016 en de bepalingen van en krachtens de WNT

Voorzover niet anders vermeld, luiden de bedragen in hele euro's.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Activiteiten

De activiteiten van CKC & Partners (geregistreerd onder KvK-nummer 41160161), statutair gevestigd te Zoetermeer, bestaan voornamelijk uit:

- a. het verzorgen van onderwijs in muziek, dans, beeldende kunst, theater en mengvormen daartussen;
- b. het organiseren van kunstzinnige of culturele uitvoeringen en presentaties;
- c. het opzetten en uitvoeren van projecten van muzikale, dansante, beeldende, theatrale en/of multidisciplinaire aard;
- d. het bevorderen van bezoek aan theater, musea, concerten en dergelijke;
- e. het instanthouden van goede huisvesting van instellingen die cultuur-educatie nastreven in en gezamenlijke accommodatie en het beheer en de exploitatie van deze huisvesting;
- f. het bevorderen van samenwerking tussen personen, groepen en instellingen op het gebied van cultuur en cultuureducatie;
- g. het realiseren van een organisatie waarmee optimale voorwaarden worden geschapen voor verrijking, verbreding en verdieping van cultuur en cultuureducatie;
- h. het verlenen van diensten op cultureel gebied;

het vorenstaande al of niet in samenwerking met anderen en met inbegrip van alle handelingen die daarmee direct of indirect verband houden, alles in de meest ruime zin des woords.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

CKC & Partners (geregistreerd onder KVK-nummer 41160161) is feitelijk gevestigd op Leidswallen 80 te Zoetermeer.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van CKC & Partners zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van de oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Begroting

De in de jaarrekening opgenomen begroting betreft de bestuursbegroting 2022.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de "Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen". Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Het effectieve deel van financiële derivaten die zijn toegewezen voor kostprijs-hedge-accounting, wordt tegen kostprijs gewaardeerd en het ineffektieve deel wordt tegen reële waarde gewaardeerd. De waardeveranderingen van de reële waarde van het ineffektieve deel worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. De afschrijving vindt lineair plaats gedurende de verwachte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Algemene reserve

De algemene reserve is een reserve waarbij geen beperkte bestedingsmogelijkheid is.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen zijn reserveringen waarbij door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De aard van het bestemmingsfonds wordt later toegelicht.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen tenzij anders vermeld. Wanneer het de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Overige voorzieningen

Planmatig huuronderhoud

Deze voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de op het verslagjaar betrekking hebbende baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht.

Lasten welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten

Onder opbrengsten wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en verleende diensten aan derden onder aftrek van kortingen en van over de opbrengst geheven belastingen, alsmede ontvangen subsidies.

Lasten

De lasten betreffen onder andere personeel-, afschrijvingen-, activiteiten-, huisvesting-, kantoor-, verkoop- en overige lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>Website</u>
	€
<i>Boekwaarde per 01-01-2022</i>	
Verkrijgingsprijs	137.133
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen	<u>-64.723</u>
	<u><u>72.410</u></u>
 <i>Mutaties</i>	
Investeringsen	0
Afschrijvingen	<u>-40.231</u>
	<u><u>-40.231</u></u>
 <i>Boekwaarde per 31-12-2022</i>	137.133
Verkrijgingsprijs	<u>-104.954</u>
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen	<u><u>32.179</u></u>
 <i>Afschrijvingspercentages</i>	
	%
Website	33,33

2. Materiële vaste activa

	Verbouwing	Automa- tisering	Inventaris	Muziek- instru- menten	Verhuur instru- menten	Totaal
	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 01-01-2022</i>						
Aanschaffingswaarde	97.462	57.629	577.084	43.134	8.837	784.146
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	-37.986	-35.223	-261.396	-22.673	-8.469	-365.747
	<u>59.476</u>	<u>22.406</u>	<u>315.688</u>	<u>20.461</u>	<u>368</u>	<u>418.399</u>
<i>Mutaties</i>						
Investerings	0	8.554	20.203	3.248	0	32.005
Desinvesterings	0	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesterings	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-3.246	-9.501	-95.294	-5.679	-369	-92.599
	<u>-3.246</u>	<u>-947</u>	<u>-75.091</u>	<u>-2.431</u>	<u>-369</u>	<u>-60.594</u>
<i>Boekwaarde per 31-12-2022</i>						
Aanschaffingswaarde	97.462	66.183	597.287	46.382	8.837	816.151
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	-41.232	-44.724	-356.690	-28.352	-8.837	-479.835
Boekwaarde per 31-12-2022	<u>56.230</u>	<u>21.459</u>	<u>240.597</u>	<u>18.030</u>	<u>0</u>	<u>336.316</u>
<i>Afschrijvingspercentages</i>						
						%
Verbouwing						3,33
Automatisering						20 - 33,33
Inventaris						3,33 - 33,33
Muziekinstrumenten						6,67-20
Verhuur instrumenten						5 - 10

3. Financiële vaste activa

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Overige vorderingen		
Waarborgsommen	4.161	4.161

Dit is een waarborgsom voor een afgesloten huurovereenkomst

VLOTTENDE ACTIVA

4. Vorderingen

Debiteuren

Debiteuren les- en cursusgeld	75.864	46.667
Overige debiteuren	4.052	5.027
	79.916	51.694
Voorzieningen dubieuze debiteuren	-2.101	-1.686
	77.815	50.008

31-12-2022	31-12-2021
€	€

Voorzieningen dubieuze debiteuren

Stand per 1 januari	1.686	587
Dotatie	415	1.099
Stand per 31 december	2.101	1.686

31-12-2022	31-12-2021
€	€

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	0	15.243
----------------	---	--------

Overlopende activa

Vooruitbetaalde huur	0	177.159
Vooruitbetaalde overige kosten	27.066	52.981
Overige vorderingen	10.054	39.457
	37.120	269.597

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
5. Liquide middelen		
ABN AMRO Bank N.V. (betaalrekening)	314.611	232.359
ABN AMRO Bank N.V. (spaarrekeningen)	817.705	817.590
Kas	5.669	3.583
	<u>1.137.985</u>	<u>1.053.532</u>

De per 31 december 2022 aanwezige liquide middelen staan de stichting ter vrije beschikking.

PASSIVA

6. Eigen vermogen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	340.000	340.000
Resultaatbestemming	-111.028	0
Stand per 31 december	<u>228.972</u>	<u>340.000</u>

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Bestemmingsreserves		
Reserve Friciekosten	26.107	26.107
Reserve Innovatie	0	117.428
Reserve Cultuur Techniek op School	56.000	56.000
Reserve Cultuurparticipatie	12.000	12.000
Reserve Automatisering	50.000	50.000
	<u>144.107</u>	<u>261.535</u>

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
<i>Reserve Frictiekosten</i>		
Stand per 1 januari	26.107	26.107
Stand per 31 december	<u>26.107</u>	<u>26.107</u>

Deze reserve is bedoeld om extra kosten voor reorganisatie en afvloeien van personeel op te vangen. Deze beperking in de bestedingsmogelijkheid is aangebracht door het bestuur.

Reserve Innovatie

Stand per 1 januari	117.428	130.611
Resultaatbestemming	<u>-117.428</u>	<u>-13.183</u>
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>117.428</u>

Deze reserve is bedoeld voor dekking van kosten voor innovatie op het gebied van cultuur- en techniekeducatie en amateurkunst alsmede de bedrijfsvoering hiervan. Deze beperking in de bestedingsmogelijkheid is aangebracht door het bestuur.

Reserve Cultuur Techniek op School

Stand per 1 januari	<u>56.000</u>	<u>56.000</u>
Stand per 31 december	<u>56.000</u>	<u>56.000</u>

Deze reserve is bedoeld voor dekking van kosten voor innovatie op het gebied van cultuur- en techniekeducatie en amateurkunst alsmede de bedrijfsvoering hiervan. Deze beperking in de bestedingsmogelijkheid is aangebracht door het bestuur.

Reserve Cultuurparticipatie

Stand per 1 januari	<u>12.000</u>	<u>12.000</u>
Stand per 31 december	<u>12.000</u>	<u>12.000</u>

De reserve is bedoeld voor dekking van kosten op het gebied van cultuurparticipatie. Deze beperking in de bestedingsmogelijkheid is aangebracht door het bestuur.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<i>Reserve Automatisering</i>		
Stand per 1 januari	50.000	0
Resultaatbestemming	<u>0</u>	<u>50.000</u>
Stand per 31 december	<u><u>50.000</u></u>	<u><u>50.000</u></u>

Deze reserve is bedoeld voor dekking van kosten van aanschaf van nieuwe administratieve software, wegens het stoppen van de ontwikkeling en ondersteuning van de huidige software eind 2023. De beperking in de bestedingsmogelijkheden is aangebracht door het bestuur.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Bestemmingsfondsen		
Fonds financiering activa	97.029	193.964
Fonds verbouwing	56.230	59.476
Fonds cultuureducatie met kwaliteit	<u>64.624</u>	<u>30.729</u>
	<u><u>217.883</u></u>	<u><u>284.169</u></u>

Fonds financiering activa

Stand per 1 januari	193.964	276.417
Resultaatbestemming	<u>-96.935</u>	<u>-82.453</u>
Stand per 31 december	<u><u>97.029</u></u>	<u><u>193.964</u></u>

Investerings worden, via de afschrijvingskosten, ten laste gebracht van het Fonds financiering activa. De totale betreffende investeringen bedragen €405.695. De hoogte van het Fonds is gelijk aan de boekwaarde van de betreffende activa, opgenomen onder materiële vaste activa.

Fonds verbouwing

Stand per 1 januari	59.476	62.721
Resultaatbestemming	<u>-3.246</u>	<u>-3.245</u>
Stand per 31 december	<u><u>56.230</u></u>	<u><u>59.476</u></u>

Het fonds verbouwing heeft betrekking op de geactiveerde verbouwing van het atrium. De afschrijvingslasten van de gedane investeringen komen vanuit de resultaatbestemming ten laste van het Fonds verbouwing. De hoogte van het Fonds is dan ook gelijk aan de boekwaarde van de verbouwingen, opgenomen onder materiële vaste activa.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
<i>Fonds cultuureducatie met kwaliteit</i>		
stand per 1 januari	30.728	24.282
Resultaatbestemming	<u>33.896</u>	<u>6.447</u>
stand per 31 december	<u><u>64.624</u></u>	<u><u>30.729</u></u>

Conform het handboek "Verantwoording Cultuureducatie met Kwaliteit in het Primair Onderwijs 2017-2020" van het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft het CKC de overgebleven middelen overgeheveld naar de bestemmingsreserve Cultuureducatie met kwaliteit (dit betreft gehanteerde terminologie FCP)

7. Voorzieningen

Overige voorzieningen

Planmatig huuronderhoud	224.546	201.815
Verlieslatend arbeidscontract	<u>14.500</u>	<u>132.600</u>
	<u><u>239.046</u></u>	<u><u>334.415</u></u>

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
<i>Planmatig huuronderhoud</i>		
Stand per 1 januari	201.815	178.893
Dotatie	<u>22.731</u>	<u>22.922</u>
Stand per 31 december	<u><u>224.546</u></u>	<u><u>201.815</u></u>

In lijn met de huurovereenkomst tussen het CKC en de Gemeente Zoetermeer is de voorziening planmatig huurdersonderhoud gevormd. Deze voorziening is gebaseerd op een onderhoudsplan uit 2018. De doorrekening van het nieuwe onderhoudsplan heeft in 2018 geleid tot een vrijval. In 2021 heeft actualisering van het onderhoudsplan plaatsgevonden.

Verlieslatend arbeidscontract

Stand per 1 januari	132.600	87.000
Dotatie	0	132.600
Onttrekking	<u>-118.100</u>	<u>-87.000</u>
Stand per 31 december	<u><u>14.500</u></u>	<u><u>132.600</u></u>

Dit betreft een voorziening voor 2 medewerkers betreffende een vaststellingsovereenkomst.

8. Kortlopende schulden

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	5.461	0
Loonheffingen	58.433	59.988
Pensioenen	48.733	2.989
	<u>112.627</u>	<u>62.977</u>

Overlopende Passiva

Reservering vakantietoelage	67.336	65.300
Reservering vakantiedagen	46.142	34.630
Reservering opleidingsbudget personeel	35.495	38.517
Vooruitgefactureerde lesgelden	67.291	103.314
Vooruitontvangen subsidies	201.674	124.316
Derdengelden	78.366	52.440
Accountantskosten	13.718	22.000
Vouchers / debiteuren restituties	9.921	9.984
Overige overlopende passiva	49.971	72.155
	<u>569.914</u>	<u>522.656</u>

De derdengelden betreffen de door de partners van het CmK (Bibliotheek Zoetermeer, Stadstheater Zoetermeer en Museum De Voorde) te besteden gelden

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen.
Niet in de balans opgenomen verplichting
Huurverplichtingen onroerende zaken

Door het CKC zijn meerjarige financiële verplichtingen aangegaan voor onbepaalde tijd ter zake van de huur van de bedrijfsruimte (€ 744.141 ex BTW per jaar). De opzegtermijn bedraagt 1jaar.

Door het CKC zijn financiële verplichtingen aangegaan ter zake van de huur van de bedrijfsruimte, zijnde opslag (€ 11.936 ex BTW per jaar en € 1.160 ex BTW per jaar servicekosten).

Niet in de balans opgenomen rechten
Beschikking Gemeente Zoetermeer

De voorlopige toekenningsbeschikking van de Gemeente Zoetermeer voor subsidie kalenderjaar 2023 bedraagt € 2.917.514.

Niet in de balans opgenomen regelingen

CKC & partners zal over 2022 gebruik maken van de gemeentelijke subsidieregeling - hulp energiekosten voor stichtingen en verenigingen voor een geschat bedrag van € 200.000.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
9. Subsidies			
Kalenderjaar subsidie	2.607.475	2.543.178	2.509.887
Kalenderjaar subsidie (noodsteun)	33.377	255.800	250.000
Projectsubsidie combinatiefunctionaris	79.622	66.298	65.062
Projectsubsidie Cultuureducatie met Kwaliteit (ontvangen)	120.153	119.384	89.536
Projectsubsidie NPO	75.964	0	0
Projectsubsidie uitfestival	0	42.000	0
Projectsubsidie diversen	0	72.896	0
Totale baten	<u>2.916.591</u>	<u>3.099.556</u>	<u>2.914.485</u>

Voor de over 2022 ontvangen subsidies hebben nog geen subsidieafrekeningen plaatsgevonden. De aanvraag tot vaststelling van de gemeentesubsidie dient uiterlijk 30 april 2023 te zijn ingediend. Basis voor de vaststelling zijn, naast financiële en inhoudelijke gegevens, de prestatiecijfers. De ontvangen kalendersubsidie, van de gemeente Zoetermeer (beschikking van € 2.669.168) is als volgt verantwoord:

€ 2.524.349 Kalenderjaar subsidie
 € 66.298 Projectsubsidie combinatiefunctionaris
 € 31.000 Projectsubsidie Cultuureducatie met Kwaliteit
 € 47.521 Inkomstenderving amateurs

In het verslagjaar verwachten we een bijdrage te ontvangen uit het noodfonds van de gemeente Zoetermeer om gevolgen van de stijgende energie kosten op te vangen.

10. Les- en cursus gelden Vrijetijd activiteiten

Les-, cursusgeld en overige Vrijetijd activiteiten	529.919		399.362
af: kortingen	-12.282		-36.782
	<u>517.637</u>	<u>441.062</u>	<u>362.580</u>

11. Opbrengsten Cultuur Techniek op School

Primair en voortgezet onderwijs	<u>86.297</u>	<u>102.300</u>	<u>89.615</u>
---------------------------------	---------------	----------------	---------------

12. Opbrengsten Cultuurparticipatie

Opbrengsten Cultuurparticipatie	<u>60.087</u>	<u>77.000</u>	<u>80.960</u>
---------------------------------	---------------	---------------	---------------

13. Opbrengsten verhuur

Opbrengsten	<u>104.707</u>	<u>81.800</u>	<u>46.032</u>
-------------	----------------	---------------	---------------

14. Opbrengsten horeca

Verkoop horeca	<u>90.218</u>	<u>80.000</u>	<u>22.792</u>
----------------	---------------	---------------	---------------

Stijging van de opbrengsten ten opzichte van 2021, een jaar waarin we veel nadelige gevolgen van de corona maatregelen hebben ondervonden.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
15. Personeel			
Lonen en salarissen	1.772.267	1.978.346	1.689.441
Sociale lasten	257.293	0	227.403
Pensioenlasten	145.282	0	131.344
Overige personeelskosten	106.674	244.999	87.201
	<u>2.281.514</u>	<u>2.223.345</u>	<u>2.135.389</u>
<i>Lonen en salarissen</i>			
Bruto lonen	1.311.082		1.302.373
Eindejaarsuitkering	52.293		74.770
Vakantiegeld- en dagen	122.366		107.754
Kosten inhuur/uitzendkachten/vrijwilligers	228.238		132.576
Inhuur directie	81.505		40.796
Dotatie voorziening verlieslatend contract	0		45.600
	<u>1.795.486</u>		<u>1.703.869</u>
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-23.219		-14.428
	<u>1.772.267</u>	<u>1.978.346</u>	<u>1.689.441</u>
<i>Sociale lasten</i>			
Sociale lasten	<u>257.293</u>	<u>0</u>	<u>227.403</u>
<i>Pensioenlasten</i>			
Pensioenlasten	<u>145.282</u>	<u>0</u>	<u>131.344</u>
<i>Overige personeelskosten</i>			
Reiskostenvergoedingen	38.305		27.612
Persoonlijke ontwikkeling	11.143		14.780
Personeelsvoorzieningen	12.686		13.686
ARBO dienst / BHV voorzieningen	24.898		12.848
Ondernemingsraad	2.042		6.207
Overige personeelskosten	17.600		12.068
	<u>106.674</u>	<u>244.999</u>	<u>87.201</u>

WNT-verantwoording
Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2022
 Omvang dienstverband
 Dienstbetrekking
Functie

R.J. Brouwers	H. Eygenraam
directeur	Interim dir.
1-7 tm 31-12	1-1 tm 30-6
1 fte	0,87 fte
ja	nee

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
 Beloningen betaalbaar op termijn
 Subtotaal
 Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum
 Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag
 Bezoldiging
 Overschrijding

41.575	81.505
0	0
<u>41.575</u>	<u>81.505</u>
108.000	93.960
nvt	nvt
41.575	81.505
nee	nee

De bestuursleden, mevrouw M.M. Gersie (voorzitter), de heer D.D. Jagram (penningmeester), de heer M.E. Oskam (secretaris), mevrouw I.M. Braat-Vervaeet en mevrouw Boersma ontvangen geen bezoldiging.

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2022 gemiddeld 32 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2021:32).

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
16. Afschrijvingen			
Immateriële vaste activa	40.230		38.352
Materiële vaste activa	114.089		97.609
	<u>154.319</u>		<u>135.961</u>
Boekresultaat verkoop activa	0		-2.066
	<u>154.319</u>	<u>57.667</u>	<u>133.895</u>
<i>Afschrijvingen immateriële vaste activa</i>			
Website	<u>40.230</u>		<u>38.352</u>
<i>Afschrijvingen materiële vaste activa</i>			
Verbouwing	3.246		3.245
Automatisering	9.501		9.499
Inventaris	95.294		79.719
Muziekinstrumenten	5.679		4.703
Verhuur instrumenten	369		443
	<u>114.089</u>		<u>97.609</u>
Boekresultaat verkoop activa	0		-2.066
	<u>114.089</u>		<u>95.543</u>

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
17. Activiteiten			
Activiteitenkosten Vrije Tijd	41.345		32.381
Activiteitenkosten Cultuur en Techniek op School (CTOS)	175.541		60.076
Activiteitenkosten Cultuurparticipatie	66.251		97.339
Inkoopkosten horeca	39.692		10.489
	<u>322.828</u>	<u>255.071</u>	<u>200.285</u>

18. Huisvestingslasten

Huur onroerende zaak	723.979		703.435
Huurkorting (noodsteun)	-45.022		-86.251
Gas, water en elektra	295.784		203.000
Onderhoud onroerende zaak	6.833		17.337
Gemeentelijke belastingen	20.632		19.506
Schoonmaak lasten	15.062		10.809
Surveillance lasten	11.690		11.881
Onderhoud/aanschaf inventaris	20.875		6.313
Dotatie huurdersonderhoud	22.730		22.922
Overige huisvestingslasten	25.463		10.134
	<u>1.098.027</u>	<u>1.044.582</u>	<u>919.086</u>

De hoge kosten voor gas, water en elektra worden naar verwachting gedekt uit de subsidie - hulp energiekosten voor stichtingen en verenigingen van de Gemeente Zoetermeer.

19. Kantoorlasten

Kantoorbenodigdheden	2.237		2.017
Automatiseringslasten	49.060		51.555
Telefoon	5.585		4.251
Porti	427		747
Kopieerlasten	3.476		910
	<u>60.784</u>	<u>61.906</u>	<u>59.480</u>

20. Verkooplasten

Reclame- en advertentiekosten	2.267		5.818
Representatielasten	4.959		4.970
Website / Mijn CKC	436		24
Promotiekosten	26.826		12.496
Drukwerk	3.026		4.797
Dubieuze debiteuren	-24		1.085
Online marketing	8.023		13.708
Overige verkooplasten	1.197		709
Verkooplasten (begroting)	0		-
	<u>46.711</u>	<u>114.800</u>	<u>43.607</u>

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
21. Algemene lasten			
Accountantslasten	26.933		24.294
Lasten salarisadministratie	13.149		12.119
Advies- en juridische lasten	13.935		3.201
Verzekeringen	23.063		24.115
Bestuurslasten	1.306		842
Contributies en abonnementen	20.938		23.848
Overige algemene lasten	-721		-29.579
	<u>98.604</u>	<u>116.123</u>	<u>58.840</u>

De baat bij algemene kosten (in 2021) wordt veroorzaakt door suppleties BTW, totaal € 28.888.

Financiële baten en lasten

22. Rentelasten

Bank lasten	<u>-7.490</u>		<u>-8.316</u>
-------------	---------------	--	---------------

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 april 2023 heeft directeur R.J. Brouwers haar functie neergelegd.

Ondertekening bestuur voor akkoord

Zoetermeer, 21 april 2023

M.M. Gersie, voorzitter

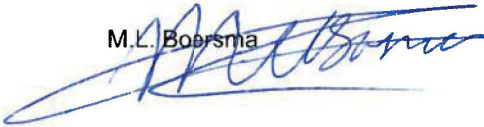
D.D. Jagram, penningmeester

M.E. Oskam, secretaris

I.M. Braat-Vervae

M.L. Boersma

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de gemeente Zoetermeer

Aan: het bestuur van stichting Kunst en Cultuur Zoetermeer

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 10 tot en met 31 opgenomen jaarrekening 2022 van stichting Kunst en Cultuur Zoetermeer te Zoetermeer gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Kunst en Cultuur Zoetermeer op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Algemene Subsidieverordening Zoetermeer 2016 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2022;
- 2) de staat van baten en lasten over 2022; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen, het Controleprotocol gemeente Zoetermeer 2012 en de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Kunst en Cultuur Zoetermeer zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Utrechtseweg 51
1213 TL Hilversum
T 035 623 98 19

Jan Willem Brouwersstraat 16-1
1071 LJ Amsterdam
T 020 379 26 00

BTW NL8175.87.822.B.01
KVK 32053904
BANK NL19 RABO 0114 1665 79
www.kamphuisberghuizen.nl

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Algemene Subsidieverordening Zoetermeer 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Controleprotocol gemeente Zoetermeer 2012 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Algemene Subsidieverordening Zoetermeer 2016.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de Algemene Subsidieverordening Zoetermeer 2016 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Algemene Subsidieverordening Zoetermeer 2016.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 21 april 2023

Ref: BvH.2023.709000

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

ValidSigned door Bas van Heusden
op 24-04-2023

drs. B.G.W. van Heusden RA RV MBV CIA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol gemeente Zoetermeer 2012, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.